

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 110-00-00003/2016-01
Београд, 25. фебруар 2016. године

На основу члана 9. тач. 1) и 3) и члана 13. ст. 1 и 5. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), у поступку претходне контроле, покренутом на основу пријаве државне помоћи Министарства привреде, са седиштем у Београду, Кнеза Милоша 20,

Комисија за контролу државне помоћи на 49. седници, одржаној 25. фебруара 2016. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Дозвољава се државна помоћ која се додељује на основу Уредбе о условима и начину привлачења улагања.
2. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

1. Подносилац и предмет пријаве државне помоћи:

Министарство привреде је Дописом број: 110-00-00041/2016-12 од 22. фебруара 2016. године доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Предлог уредбе о условима и начину привлачења инвестиција, Општи образац пријаве државне помоћи, Посебан образац за пријављивање регионалне инвестиционе државне помоћи (у даљем тексту: Пријава), у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Предмет пријаве и оцене дозвољености државне помоћи је Предлог уредбе о условима и начину привлачења улагања (у даљем тексту: Предлог уредбе), док ће основ доделе државне помоћи бити Уредба о условима и начину привлачења улагања након доношења прописа.

- 1.1. Правни основ за доношење прописа:

На основу члана 12. став 2, члана 13. став 3, члана 14. став 2. Закона о улагањима („Службени гласник РС“, број 89/15) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14).

- 1.2. Циљ доношења прописа:

Циљ доношења прописа је разрада постојећег правног оквира регулисања улагања у Републици Србији, у циљу спровођења приоритетних циљева Републике Србије који се односе на отварање нових радних места и унапређења конкурентности привреде и Републике Србије као инвестиционе локације.

2. Опис Предлога уредбе:

2.1. Предлог уредбе уређује:

Критеријуме за улагања од посебног и локалног значаја, критеријуми, услови и начин привлачења директних инвестиција у Републику Србију, праћење и контролу над реализацијом инвестиционих пројеката за које су средства подстицаја додељена, вођење евиденције о додељеним средствима подстицаја; поступак, висину и рок за остваривање олакшица и ослобађање од царинских и других дажбина на увоз опреме страног улагача, као и друга питања од значаја за доделу средстава подстицаја и реализацију инвестиционих пројеката у циљу подстицања директних улагања, ради јачања економског и привредног развоја, раста запослености и свеукупног друштвеног бољитка.

2.2. Давалац државне помоћи:

Давалац државне помоћи је Република Србија, а предлагач прописа који представља правни основ за доделу државне помоћи је Министарство привреде.

2.3. Корисници државне помоћи:

Корисници државне помоћи су улагачи, односно домаћи или страни привредни субјекти који подnose пријаву за доделу средстава, у складу са Предлогом уредбе и који су регистровани у складу са прописима Републике Србије. Корисник средстава је директно или индиректно зависно привредно друштво улагача којем се додељују средства у складу са Предлогом уредбе (члан 2. тач. 6) и 7) Предлога уредбе).

Поред наведеног, корисник државне помоћи је и улагач који врши улагање од посебног значаја за Републику Србију, односно појединачни улагач - привредни субјект или конзорцијум повезаних привредних друштава који заједно чине јединствену и неодвојиву производно-технолошку целину и који испуњавају критеријуме из Предлога уредбе, односно реномирани улагач, као и други улагач који докаже да испуњава високе стандарде, у смислу финансијских, пословних и техничко-технолошких капацитета (члан 2. тачка 12) Предлога уредбе). Такође, корисник може бити и заједничко привредно друштво у које, поред улагача који врши улагање од посебног значаја, улаже и Република Србија (члан 2. тачка 13) Предлога уредбе).

2.4. Процењени број корисника државне помоћи:

Процењени број корисника државне помоћи је од 101 до 500.

2.5. Инструмент доделе државне помоћи:

Инструмент доделе државне помоћи је субвенција и царинска олакшица.

2.6. Планирани износ државне помоћи:

У складу са Законом о буџету за 2016. годину („Службени гласник РС“, број 103/15) за 2016. годину је за извршење уредбе одређен износ од 8.133.325.000,00 динара и то на размену Министарства привреде, програм 1510, функција 410, програмска активност 0003, економска класификација 454.

2. 7. Висина (интезитет) државне помоћи:

Висина (интезитет) државне помоћи је до 50% оправданих трошкова улагања за велике привредне субјекте, до 60% за средње и до 70% за мале привредне субјекте (члан 5. ст. 1-3. Предлога уредбе).

Висина (интезитет) државне помоћи која може бити додељена за улагања од посебног значаја и то додељена за улагања која превазилазе износ од 50 милиона евра не може бити већа од 25% оправданих трошкова улагања, а за улагања која превазилазе износ од 100 милиона евра тај проценат не може бити већи од 17% оправданих трошкова улагања и утврђује се на следећи начин:

- 1) за део оправданих трошкова улагања који превазилази износ од 50 милиона евра - до 25% тих трошкова,
- 2) за део оправданих трошкова улагања који превазилази износ од 100 милиона евра - до 17% тих трошкова (члан 6. Предлога уредбе).

2.8. Поступак доделе средстава, уговор и начин исплате:

Чланом 17. Предлога уредбе предвиђено је да се додела средстава спроводи у складу са јавним позивом који се објављује по одлуци Министарства привреде, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове финансија, док се одлука о додели средстава за улагања од посебног значаја, доноси се без јавног позива.

Текст јавног позива припрема и на својој интернет страници објављује Министарства привреде, као и Развојна агенција Србије.

Јавни позив нарочито садржи: назив и седиште органа који објављује јавни позив; назив и седиште органа коме се достављају пријаве; критеријуме за доделу средстава; рок и начин за достављање пријава; трајање јавног позива; адресу на којој се могу добити обавештења у вези са учествовањем у поступку доделе средстава и податке о лицу за контакт; интернет страницу на којој се може стећи увид у одредбе уредбе и пратећих аката, а којима се дефинишу начин, услови и критеријуми за доделу средстава; важећи пропис који утврђује јединствену листу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености; друге информације од значаја и интереса за улагаче и кориснике средстава и датум, место и начин отварања пријава.

Даље, чланом 22. дефинише се Уговор о додели средстава подстицаја који садржи одредбе о: предмету, висини и динамичности улагања и броју нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом са динамиком запошљавања, планиране трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у двогодишњем периоду након достизања пуне запослености, обавези исплате зараде у износу који је најмање за 20 % већи од минималне цене рада прописане за месец за који се исплаћује зарада која је утврђена у складу са законом, увећану за припадајуће порезе и доприносе, року за реализацију инвестиционог пројекта, планирани износ ослобођења од царинских и других дажбина на увоз опреме из члана 2. став 1. тачка 16) уколико корисник користи и повластицу из члана 28. Предлога уредбе, износу додељених средстава, динамици исплате додељених средстава, средствима обезбеђења, извештавању, контроли извршења уговорних обавеза, раскиду уговора, вишој сили, заштити животне средине и заштити на раду, решавању спорова и друга питања од значаја за реализацију уговора.

Чланом 24. Предлога уредбе предвиђено је и да се исплата додељених средстава врши на захтев (у даљем тексту: Захтев за исплату) који корисник средстава доставља Министарству привреде, у складу са уговором о додели средстава подстицаја. Додељена средства исплаћују се у три рате у складу са уговором о додели средстава подстицаја и расположивим буџетским средствима. Износ рате утврђује се у процентуалном износу у односу на укупан износ додељених средстава. Уз Захтев за исплату средстава доставља се извештај овлашћеног ревизора и евентуални додатни докази о испуњености услова за исплату рате и банкарска гаранција која гарантује повраћај те рате.

Министарство привреде утврђује основаност и уредност Захтева за исплату и исплату врши након провере извршења уговорних обавеза корисника, укључујући и поступак теренске контроле, ако је неопходан.

Динамика исплате може бити другачије дефинисана код улагања од посебног значаја.

Међусобна права и обавеза Министарства привреде и корисника средстава уређују се уговором о додели средстава подстицаја који, уз претходну сагласност Владе, закључују Министарство привреде и корисник.

3. Одлука Комисије:

На 49. седници одржаној 25. фебруара 2016. године, Комисија је утврдила да Предлог уредбе садржи основ за доделу државне помоћи, сагласно члану 2. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон) којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни, или потенцијални јавни расход, или умањено остварење јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче повољнији положај на тржишту, у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

Даље, Комисија је закључила да се ради о шеми државне помоћи, сагласно члану 12. став 2. Закона, којим је дефинисано да је шема државне помоћи скуп свих прописа који представљају основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати), односно нацрта, односно предлога прописа, који ће по доношењу представљати основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати).

Поред тога Комисија је утврдила и да се на основу члана 23. Предлог уредбе, којим се дефинише Уговор о додели средстава подстицаја за улагања од посебног значаја, државна помоћ додељује у складу са чланом 12. став 3. тачка 2) Закона, као индивидуална државна помоћ на основу шеме државне помоћи за коју је Комисија донела решење из члана 13. став 5. Закона, уз обавезу претходног пријављивања пре доделе индивидуалном кориснику.

Даље, сагласно члану 11. став 2. Закона, предлагач прописа који представља основ за доделу државне помоћи, дужан је да нацрт, односно предлог прописа, пре упућивања у процедуру доношења, пријави Комисији. С тим у вези, Комисија је закључила да је наведено испуњено, као и члан 13. став 1. Закона и започела је поступак претходне контроле дозвољености државне помоћи.

Комисија је анализирала Предлог уредбе и утврдила је да се, у складу са чланом 10. Предлога уредбе, средства могу доделити за инвестиционе пројекте:

1) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања износе најмање 150.000 евра и којима се обезбеђује отварање најмање 20 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у четврту групу, укључујући и девастирана подручја;

2) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих су оправдани трошкови улагања најмање 300.000 евра и којима се обезбеђује отварање најмање 30 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у трећу групу;

3) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих су оправдани трошкови улагања најмање 600.000 евра и којима се обезбеђује отварање најмање 40 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у другу групу;

4) инвестиционе пројекте у производном сектору код којих су оправдани трошкови улагања најмање 600.000 евра и којима се обезбеђује отварање најмање 50 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву групу;

5) инвестиционе пројекте у сектору услуга које могу бити предмет међународне трговине чија је минимална вредност 150.000 евра и којим се обезбеђује отварање најмање 15 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

С тим у вези, Комисија је анализирао и врсту и висину средстава која се могу доделити и утврдила да ће се, у складу са чланом 14. Предлога уредбе који дефинише **подстицаје за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом**, кориснику, који отвара нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у јединици локалне самоуправе:

- која припада првој групи разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, одобриће се бесповратна средства у висини од 20% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Уредбе, а у максималном износу од 3.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту;

- која припада другој групи разврставања локалне самоуправе према степену развијености, одобриће се бесповратна средства у висини од 25% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе, а у максималном износу од 4.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту;

- која припада трећој групи разврставања локалне самоуправе према степену развијености, одобриће се бесповратна средства у висини од 30% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе, а у максималном износу од 5.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту;

- која припада четвртој групи разврставања јединица локалне самоуправе локалне самоуправе према степену развијености, одобриће се бесповратна средства у висини од 35% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе, а у максималном износу од 6.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту и

- која припада групи девастираних подручја према степену развијености, одобриће се бесповратна средства у висини од 40% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе, а у максималном износу од 7.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту.

Даље, у складу са чланом 15. Предлога уредбе који дефинише **подстицаје за оправдане трошкове улагања у основна средства**, кориснику средстава, који реализује инвестициони пројекат у јединици локалне самоуправе:

- која припада првој групи разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе у висини до 10% оправданих трошкова улагања у основна средства;

- која припада другој групи разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе у висини до 15% оправданих трошкова улагања у основна средства;

- која припада трећој групи разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе у висини до 20% оправданих трошкова улагања у основна средства;

- која припада четвртој групи разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе у висини до 25% оправданих трошкова улагања у основна средства и

- која припада групи девастираних подручја према степену развијености може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе у висини до 30% оправданих трошкова улагања у основна средства.

Најзад, чланом 16. Предлога уредбе дефинисани су **додатни подстицаји за радно интензивне инвестиционе пројекте** који представљају пројекте којим се отвара најмање 200 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, у року предвиђеном за реализацију инвестиционог пројекта, те се кориснику:

- који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе за 10% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са

инвестиционим пројектом преко броја од 200 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом;

- који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе за 15% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко броја од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом;

- који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 14. Предлога уредбе за 20% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. Предлога уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко броја од 1000 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Имајући у виду наведено, Комисија је оценила да Предлога уредбе представља основ за доделу државне помоћи која може бити дозвољена у складу са чланом 5. тач. 1) и 3) Закона, и то:

- ради унапређења економског развоја подручја Републике Србије са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености (инвестициони пројекти на територији јединица локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву, другу, трећу или четврту групу или девастирана подручја);

- ради унапређења развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији, уколико се тиме озбиљно не нарушава, нити постоји претња озбиљном нарушавању конкуренције на тржишту (производни сектор и сектор услуга).

Комисија је, такође, утврдила да је Предлог уредбе и у складу са чланом 4. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14), односно да се не ради о државној помоћи која је намењена извозу у смислу да се државна помоћ примењује на обим извоза, управљање и руковођење дистрибутивном мрежом роба и текуће трошкове привредног субјекта директно повезане са извозним активностима.

Комисија сматра да Предлог уредбе испуњава и услов из члана 5. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, којим се уређује правило кумулације државне помоћи, будући да Предлог уредбе предвиђа да се:

- приликом одређивања висине средстава која могу бити додељена, узима у обзир кумулација са претходно одобреном државном помоћи, у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи (члан 5. Предлога уредбе);

- износ додељених средстава кориснику средстава или са њим повезаним правним субјектом за директну инвестицију која се сматра јединственим инвестиционим пројектом, утврђује до процента из става 1. тач. 1) до 2) члана 6. Предлога уредбе (члан 6. став 2. Предлога уредбе);

- укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује у апсолутном износу, при чему не сме прећи горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи (члан 14. став 6, чланом 15. став 6. и чланом 16. став 5. Предлога уредбе);

- Уговор о додели средстава и Уговор о додели средстава подстицаја за улагања од посебног значаја садрже и планирани износ ослобођења од царинских и других дажбина на увоз опреме из члана 2. став 1. тачка 16) Предлога уредбе, уколико корисник користи и повластицу из члана 28. Предлога уредбе, поред износа додељених средстава, динамици исплате додељених средстава, средствима обезбеђења, извештавању, контроли извршења уговорних обавеза, раскиду уговора, вишој сили, заштити животне средине и заштити на раду, решавању спорова и друга питања од значаја за реализацију тих уговора (члан 22. став 2. и чланом 23. став 2. Предлога уредбе).

Комисија је, такође, узела у обзир и одредбе члана 18. став 12. тачка 5) Предлога уредбе којом је дефинисано да пратећа документација која се подноси уз Образац пријаве за доделу

средстава, обавезно мора обухватити и писану изјаву корисника средстава о томе да ли му је за реализацију истог инвестиционог пројекта, односно за исте оправдане трошкове додељена државна помоћ, а ако јесте, по ком основу и у којем облику и износу из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Доносећи одлуку о којој се врсти државне помоћи у конкретном случају ради, Комисија је утврдила да Предлог уредбе предвиђа доделу државне помоћи за почетна улагања, при чему:

- су директне инвестиције, односно почетна улагања, дефинисана као улагања у материјална и нематеријална средства, односно основна средства привредног друштва у производном сектору или сектору услуга које могу бити предмет међународне трговине, осим у секторима који су изузети Предлогом уредбе, а којима се обезбеђује отварање нових радних места и развој привреде Републике Србије, и то у случају: започињања обављања нове пословне делатности; проширења постојеће делатности; диверсификације постојећег производног програма у нове производе, који нису били садржани у постојећем производном програму; битне промене у целокупном производном процесу постојеће делатности привредног субјекта, или прибављања имовине директно повезане са привредним субјектом, који је престао са радом, или би престао са радом уколико не би био купљен, а од трећег лица по тржишним условима (члан 2. тачка 1) Предлога уредбе), што је у складу са чланом 2. тачка 10) и чланом 7. став 1. тачка 1) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи;

- улагања у материјална средства, представљају улагања у земљиште, зграде, производне погоне, машине и опрему, а која се као оправдани трошкови улагања признају уколико их користи искључиво корисник средстава, а могу бити: улагања којим се граде нови производни капацитети (*greenfield* инвестиције) и улагања у постојеће производне капацитете набавком машина и опреме односно проширењем, адаптацијом или реконструкцијом постојећих пословних просторија која су у својини корисника средстава, а у којима се реализује инвестициони пројекат на једној или више катастарских парцела односно куповином постојећих објеката у којима ће се реализовати инвестициони пројекат (*brownfield* инвестиције) (члан 2. тачка 3) подтач. (1) и (2) Предлога уредбе), што је у складу са чланом 2. тачка 11) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи;

- улагања у нематеријална средства, представљају улагања у средства добијена кроз трансфер технологије, као што су патенти, лиценце или *know-how* и која се као оправдани трошкови улагања признају под условом: да их користи искључиво корисник средстава, да се на њих обрачунава амортизација, да су купљена по тржишним условима од трећих лица, да се воде у билансу корисника средстава најмање пет година, односно најмање три године за мала и средња привредна друштва (члан 2. тачка 4) Предлога уредбе), што је у складу са чланом 2. тачка 12) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи;

- су оправдани трошкови зарада - трошкови бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у двогодишњем периоду након достизања пуне запослености предвиђене инвестиционим пројектом (члан 3. ст. 1. и 8. Предлога уредбе), што је у складу са чланом 2. тачка 13) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи.

Комисија је узела у обзир и дефиниције предвиђене чланом 2. тач. 9, 10. и 11. Предлога уредбе, односно да је:

- јединствени инвестициони пројекат свака директна инвестиција коју реализује корисник средстава или са њим директно или индиректно повезано лице, у периоду од три године од дана почетка реализације претходног инвестиционог пројекта за који су додељена средства на територији исте или суседне јединице локалне самоуправе;

- улагање од посебног значаја за Републику Србију (у даљем тексту: улагање од посебног значаја) је улагање чијом реализацијом се битно утиче на даљи развој привреде Републике Србије, које доприноси унапређењу конкурентности привреде и Републике Србије као инвестиционе локације и чијом реализацијом се подстиче равномеран регионални развој у односу на предмет улагања и територијалну концентрацију одређених привредних грана и привредних делатности, и улагање: (1) у основна средства корисника средстава веће од 20 милиона евра или отварање више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, све у периоду од три односно

пет година од дана почетка улагања, или (2) у основна средства корисника средстава веће од 2 милиона евра или отварање више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, све у периоду од три односно пет година од дана почетка улагања, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје, или (3) које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања њихове конкурентности, или (4) на основу усвојених билатералних споразума и споразума о прекограничној сарадњи;

- улагање од локалног значаја јесте свако улагање које неиспуњава критеријуме из ове уредбе, а које се реализује на територији јединице локалне самоуправе у складу са програмом локалног економског развоја и применом конкретних мера за реализацију тог програма, којима се у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи, омогућава привлачење улагања и подстиче конкурентност у јединици локалне самоуправе, где свака јединица локалне самоуправе дефинише програмом локалног економског развоја критеријуме у складу са којима улагање на њеној територији јесте улагање од локалног значаја.

Имајући у виду наведено, Комисија је утврдила да се ради о регионалној инвестиционој државној помоћи, која је дефинисана чл. 7–14. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, а затим је анализирала да ли Предлог уредбе садржи и све услове предвиђене Уредбом о правилима за доделу државне помоћи, односно усклађеност ова два прописа.

Комисија је, најпре, оценила усклађеност Предлога уредбе у односу на услове из члана 7. став 2. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи узимајући у обзир следеће:

- да је, чланом 4. став 4. Предлога уредбе, предвиђено да се средства не могу користити за финансирање инвестиционих пројеката у сектору саобраћаја, угоститељства, игара на срећу, трговине, производње синтетичких влакана, угља и челика, дувана и дуванских прерађевина, оружја и муниције, бродоградње (изградња поморских трговачких пловила на сопствени погон – најмање 100 бруто регистрованих тона), аеродрома, комуналном сектору и сектору енергетике, широкопојасне мреже, нити привредних субјеката у тешкоћама из члана 8. Предлога уредбе;

- да се чланом 8. Предлога уредбе, предвиђа изузимање од права на доделу средстава које се односи на привредене субјекте:

1) у тешкоћама;

2) који имају доспеле, а неизмирене обавезе према Републици Србији;

3) код којих је у претходних 12 месеци пре подношења пријаве није смањен број запослених у Републици Србији за 10% и више;

4) у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешће у власништву;

- чланом 8. Предлога уредбе дефинисани је привредни субјект у тешкоћама утврђен прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи. Наиме, чланом 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи дефинисан је привредни субјект у тешкоћама:

- који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњорочно, угрозили његов опстанак, те је у тешкоћама: ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала; ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала; ако испуњава услове за отварање стечајног поступка;

- који је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од наведених услова али постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст

трошкова камата и пад или нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Даљом анализом Предлога уредбе, Комисија је утврдила да висина средстава, која могу бити додељена великим привредним субјектима, износи до 50% оправданих трошкова за реализацију инвестиционог пројекта, средњим привредним субјектима до 60% оправданих трошкова и малим привредним субјектима до 70% оправданих трошкова за реализацију инвестиционог пројекта (члан 5. Предлога уредбе), што је у складу са чланом 8. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи.

Разматрајући усклађеност Предлога уредбе у односу на члан 9. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, Комисија налази да је и ту усклађеност испуњена, будући да су чланом 3. Предлога уредбе, као оправдани трошкови, дозвољени трошкови:

- улагања у материјална и нематеријална средства, или трошкови бруто зарада за нова радна места у двогодишњем периоду након реализације инвестиционог пројекта;

- закупа пословних просторија у којима се реализује инвестициони пројекат;

- који се односе на стицање имовине која је под закупом и то уколико закуп има облик финансијског лизинга и садржи обавезу куповине имовине на крају периода закупа и то изузимајући земљиште и зграда, док у случају закупа земљишта и зграда, закуп се мора наставити најмање пет година након предвиђеног датума завршетка инвестиционог пројекта, односно три године за мале и средње привредне субјекте и

- настали у случају куповине привредног субјекта, који је престао са радом, или би престао са радом уколико не би био купљен, оправдани трошкови су трошкови куповине имовине тог привредног субјекта од трећег лица по тржишним условима.

- имовина коју привредни субјект стиче по основу улагања по закључењу Уговора о додели средстава подстицаја, осим земљишта, мора бити нова, осим у случају малих и средњих привредних субјеката или у случају куповине привредног субјекта, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) подтачка (5) Предлога уредбе. Поред наведеног, Комисија је узела у обзир и одредбу члана 2. тачка 16) Предлога уредбе, којом је дефинисано да опрема која се увози по основу улога страног улагача представља опрему која није старија од три године, а коју страни улагач увози и као свој улог у стварима инвестира у привредно друштво. Изузетно, опрема коју велики привредни субјект увози по основу улога страног улагача, а који је корисник средстава по уговору о додели средстава подстицаја, мора бити нова.

Комисија је утврдила да је Предлога уредбе усклађен и са чланом 10. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, којим се прописују услови за доделу државне помоћи намењена улагању у нематеријалну имовину, будући да су чланом 2. тачка 4) Предлога уредбе улагања у нематеријална средства дефинисана као улагања у средства добијена кроз трансфер технологије, као што су патенти, лиценце или *know-how* и која се као оправдани трошкови улагања признају под условом:

- (1) да их користи искључиво корисник средстава,

- (2) да се на њих обрачунава амортизација,

- (3) да су купљена по тржишним условима од трећих лица,

- (4) да се воде у билансу корисника средстава најмање пет година, односно најмање три године за мала и средња привредна друштва.

Комисија је узела у обзир и члан 3. став 7. Предлога уредбе, којим је дефинисано да се оправдани трошкови улагања у нематеријална средства великим привредним субјектима могу признати до 50% укупне вредности оправданих трошкова улагања, односно, малим и средњим привредним субјектима до 100% оправданих трошкова улагања.

Оцењујући испуњеност услова из члана 11. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, Комисија је и ту утврдила усклађеност, јер Предлог уредбе предвиђа да:

- нова радна места повезана са инвестиционим пројектом јесу нето повећање броја запослених, домаћих држављана, на неодређено време са пуним радним временом код корисника средстава у периоду реализације инвестиционог пројекта, у поређењу са укупним бројем

запослених, домаћих држављана, у тренутку закључења уговора о додели средстава подстицаја, а ако се неко радно место затвори то радно место се одузима од броја новоотворених радних места, као и да (члан 2. тачка 5) Предлога уредбе), као и да се изузимају корисници код којих је у претходних 12 месеци пре подношења пријаве није смањен број запослених у Републици Србији за 10%;

- су оправдани трошкови улагања у нова радна места - трошкови бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у двогодишњем периоду након достизања пуне запослености предвиђене инвестиционим пројектом (члана 3. став 1. Предлога уредбе) и оправдани трошкови бруто зарада су укупан износ који корисник средстава стварно плаћа за рад запосленог и обухватају бруто зараду, тј. зараду која садржи порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају из зараде, као и доприносе који се плаћају на зараду (члан 3. став 8. Предлога уредбе);

- да се достигнути број запослених код корисника средстава након реализације инвестиционог пројекта не смањује у периоду пет година у случају великих привредних субјеката, односно три године у случају малих и средњих привредних субјеката (члан 11. став 1. тачка 2) Предлога уредбе).

Комисија сматра да је на основу Предлога уредбе могуће, у складу са чланом 12. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи којим се прописује начин израчунавања укупног износа регионалне инвестиционе државне помоћи, утврдити укупан износ државне помоћи појединачном кориснику узимајући у обзир дозвољене оправдане трошкове и намену средстава.

Анализирајући Предлог уредбе у делу којим се одређује висина регионалне инвестиционе државне помоћи за велика почетна улагања, Комисија је утврдила да је члан 6. Предлога уредбе у складу са чланом 13. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, узевши у обзир да је Предлогом уредбе предвиђено да висина средстава за улагања од посебног значаја, која могу бити додељена за улагања која превазилазе износ од 50 милиона евра не може бити већа од 25% оправданих трошкова улагања, а за улагања која превазилазе износ од 100 милиона евра тај проценат не може бити већи од 17% оправданих трошкова улагања и утврђује се на следећи начин:

1) за део оправданих трошкова улагања који превазилази износ од 50 милиона евра - до 25% тих трошкова,

2) за део оправданих трошкова улагања који превазилази износ од 100 милиона евра - до 17% тих трошкова.

Износ додељених средстава кориснику средстава или са њим повезаним правним субјектом за директну инвестицију која се сматра јединственим инвестиционим пројектом, утврђује се до процента из члана 6. става 1. тач. 1) до 2) Предлога уредбе.

Оцењујући усклађеност Предлога уредбе са чланом 14. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, Комисија је утврдила да Уредба предвиђа да:

- право на учествовање у поступку доделе средстава имају инвеститори који имају инвестиционе пројекте у секторима за које се, у складу са Предлогом уредбе, додељују средства и који се пре почетка реализације инвестиционог пројекта пријаве за доделу средстава, на начин и под условима предвиђеним уредбом (члан 7. став 1. Предлога уредбе);

- је корисник средстава дужан да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора који не садрже државну помоћ (члан 7. став 2. Предлога уредбе);

- се великом привредном субјекту средства не могу доделити пре него што се увидом у документацију не утврди да додела средстава има делотворан подстицајни ефекат, односно да утиче на: знатно повећање величине пројекта, или знатно повећање укупног износа средстава које корисник улаже у пројекат, или знатно повећање брзине реализације пројекта, или реализацију пројекта, који без доделе државне помоћи не би могао да буде остварен (члан 7. став 3. Предлога уредбе);

- се инвестиција одржи на истој локацији у јединици локалне самоуправе у којој се реализује директна инвестиција најмање пет година након реализације пројекта, односно најмање

три године за мале и средње привредне субјекте, као и да се достигнути број запослених код корисника средстава након реализације инвестиционог пројекта не смањује у периоду од пет година у случају великих привредних субјеката, односно три године у случају малих и средњих привредних субјеката (члан 11. став 1. тач. 1) и 2) Предлога уредбе).

Даљом анализом Предлога уредбе, Комисија је утврдила да је чланом 2. тачка 10) Предлога уредбе, предвиђено улагање од посебног значаја, односно да се у складу са чланом 23. Предлога уредбе средства додељују на основу Уговора о додели средстава подстицаја за улагања од посебног значаја, а који, уз претходну сагласност Владе, закључују Министарство привреде и улагач, односно корисник средстава који врши улагање од посебног значаја. Текст уговора о додели средстава подстицаја за улагања од посебног значаја, пре достављања Влади на разматрање и усвајање, ради давања претходне сагласности, Министарство привреде пријављује Комисији за контролу државне помоћи, у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

Имајућу у виду наведено, а будући да Уговор о додели средстава подстицаја за улагања од посебног значаја представља индивидуалну државну помоћу у складу са чланом 12. став 3. тачка 2) Закона, Комисија ће о овим уговорима одлучивати након добијене пријаве Министарства привреде.

Као могуће утицаје на економски развој и развој конкурентности који могу да допринесу регионалном развоју, Комисија је узела у обзир члан 13. Предлога уредбе, којим се предвиђају критеријуми за анализу квалитета инвестиционог пројекта: референце улагача (препознатљивост на тржишту, референце клијената, досадашња искуства и успешност у реализацији инвестиционих пројеката и сл.); проценат незапослених лица чије квалификације одговарају делатности улагача, односно корисника средстава у укупном броју лица на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији јединице локалне самоуправе у којој се улаже; број, односно проценат висококвалификованих радника који се запошљавају реализацијом инвестиционог пројекта; висина и врста инвестиције (*greenfield* или *brownfield* инвестиције), односно степен ангажовања грађевинске индустрије у реализацији инвестиционог пројекта; технолошки ниво делатности која је предмет улагања, у складу са класификацијом Евростата; претходна сарадња са добављачима и планирани удео домаћих добављача; ефекти инвестиције на запослене (обуке радника и просечна висина зарада); претходни и планирани обим међународног и укупног промета (пре и након инвестиционог пројекта); утицај инвестиционог пројекта на повећање конкурентности и излазак на нова тржишта; финансијско-тржишна оцена инвестиционог пројекта (извори финансирања, ликвидност, профитабилност, период повраћаја инвестиције и др.); одрживост инвестиционог пројекта по свим пословним параметрима, укључујући и кредибилну анализу тржишта пласмана и набавке. Критеријум за анализу квалитета инвестиционих пројеката за улагања од посебног значаја је смањење броја незапослених за најмање 1% у јединици локалне самоуправе на чијој територији се реализује инвестициони пројекат.

На крају Комисија је оцењивала и усклађеност Предлога уредбе са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи, у делу који се односи на ослобођење од царинских и других дажбина на увоз опреме страног улагача, тачније на услове за остваривање повластице из члана 28. Предлога уредбе. Наиме, члан 28. Предлога уредбе предвиђа да се ослобођење од царинских и других дажбина на увоз опреме из члана 2. став 1. тачка 16) Предлога уредбе, остварује:

- у складу са правилима за доделу регионалне државне помоћи, за привредне субјекте који су корисници средстава по уговору о додели средстава подстицаја;
- у складу са правилима за доделу *de minimis* државне помоћи, за привредне субјекте који нису корисници средстава по уговору о додели средстава подстицаја.

Комисија је оцену усклађености ослобађања од царинских и других дажбина на увоз опреме исказала кроз оцену усклађености напред наведених чланова Предлога уредбе, будући да је ослобађање од царинских и других дажбина на увоз опреме један од инструмената доделе државне помоћи.

Део Предлога уредбе који се односи на доделу државне помоћи мале вредности (де минимис државна помоћ), на основу члана 28. Предлога уредбе, није предмет разматрања Комисије и указује на то да се де минимис државна помоћ не пријављује Комисији на одлучивање о дозвољености (чл. 95-97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи), већ одлуку о оправданости доделе де минимис државне помоћи доноси давалац државне помоћи.

Узимајући у обзир све наведено, Комисија налази да је Предлог уредбе усклађен са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи и с тим у вези је дозволила доделу регионалне инвестиционе државне помоћи, у складу са чл. 7-14. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи.

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку као у диспозитиву

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Андрејана Турчив

Достављено:

- Министарству привреде
- Архиви